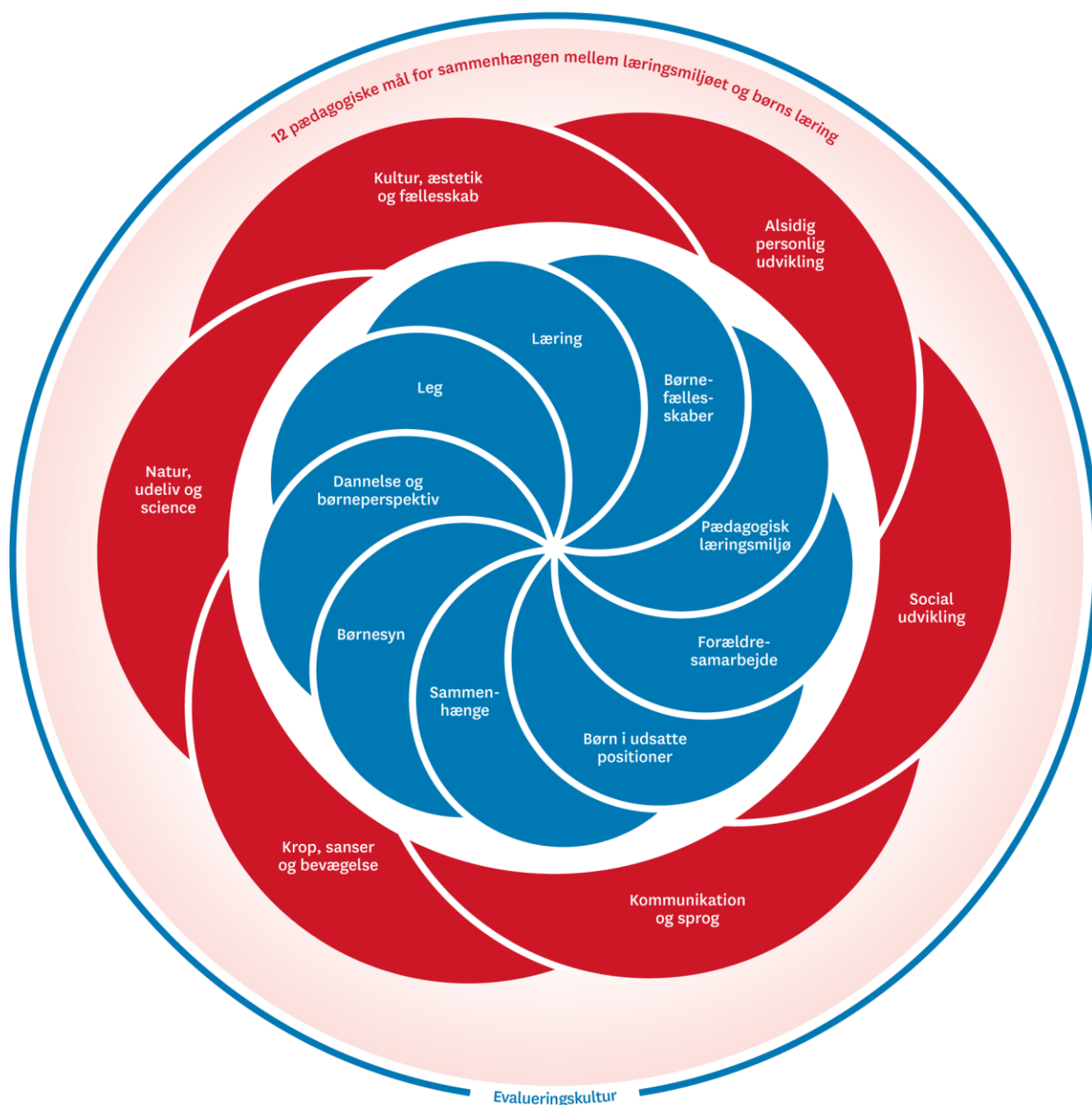

Pædagogisk læreplan for Stige Friskoles Børnehave 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Stige Friskoles Børnehave er en privat daginstitution, som hører under Stige Friskole. Børnehaven er oprettet i august 2009.

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Stige Friskole er en Grundtvig/Koldsk friskole fra 1862, og børnehaven læner sig op af de samme værdier som skolen. Der er et tæt samarbejde mellem skole, SFO og børnehave så der på den måde er en rød tråd fra børnehave til førskole/SFO og skole.

Børnehavens lokaler ligger i umiddelbar nærhed til SFO og skole – børnehave og SFO deler lokaler. Børnehaven har egen legeplads, men med mulighed for at benytte skolens udeareal som rummer bålhytte, multi-bane, sportsplads, cykelbane, m.m. Ligeledes benytter børnehaven også skolens indendørsfaciliteter som bl.a. gymnastiksal, musiklokale og bibliotek. Børnehaven deltager ofte i morgensang sammen med skolens elever samt i andre fællesarrangementer.

Børnehaven er normeret til 28-35 børn i alderen 2,10 år til 5 år. Børnene er inddelt i aldersopdelte grupper, men leger også på tværs af aldersgrupperne. Flere af børnene har søskende på skolen, hvilket giver søskendebørn tryghed og fællesoplevelser.

Børnehaven bygger på de samme værdier som skolen – FLOT – fællesskab, læring, ordentlighed og trivsel. Dette ses og opleves gennem personligt engagement og en gensidig tillid, respekt og loyalitet i vores forpligtende fællesskab.

Stige er et lille lokalsamfund i udvikling. Der bygges boliger og der kommer nye familier til. Stige råder over mange grønne områder, legepladser og Odense kanal er inden få kort gåafstand.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

”Først forholder I jer til de fem elementer:

- *Børnesyn*
- *Dannelse og børneperspektiv*
- *Leg*
- *Læring*
- *Børnefællesskaber.*

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn – Vi arbejder med ICDP, med en anerkendende tilgang til børnene. Vi følger børnenes leg og interesser, hvor børnenes medbestemmelse har stor indflydelse. Vi er nysgerrige i vores tilgang til børnene og prioriterer fri og ubrudt leg højt.

Dannelse og børneperspektiv – Vi lægger vægt på at børnene har mulighed for, at være med til at bestemme og have indflydelse på hverdagen i børnehaven. Dette i form af indretning/læringsrum, aktiviteter og leg samt ønsker til nye tiltag. Vi lægger vægt på ordentlighed og anerkendelse, at vi ser det enkelte barn med fokus på fællesskabet.

Leg og Læring – Vores hverdag er præget af struktur og rutiner, da vi mener børn trives bedst med forudsigelighed. Vi giver plads til fri-, spontan- og selvorganiseret leg, men vægter også planlagte aktiviteter højt med plads til fordybelse, koncentration og nærvær. Vi oplever børnenes glæde og udvikling ved at give plads til gentagelser af forskellige lege og læringsmiljøer.

Børnefællesskaber – Fællesoplevelser er en vigtig værdi for os. Dette både i hverdagens små og store gøremål, men også i årsplanens aktiviteter. Fællesoplevelser er med til at skabe børnefællesskaber, hvor der både er mulighed for aktiv deltagelse, men hvor også det at kunne bidrage til leg og aktivitet, har stor betydning for det enkelte barns plads i fællesskabet. Vi arbejder med Fri For Mobberi for at styrke børnegruppernes trivsel, vi holder af traditioner, to årlige ture til Hollufgård, maddage, fri leg, aldersopdelte grupper, førskolegruppe og meget andet, som alt sammen er med til at styrke børnefællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vores hverdag er bygget op omkring rutiner og faste daglige gøremål, som f.eks. måltider, middagslure, hygiejne, garderobesituation, m.m. Dette skaber forudsigelighed for børnene, og vi ser børn der trives godt i struktur og rutiner. Dette ses bl.a. ved at de ofte spørger til rutinerne når disse en sjælden gang brydes. Derudover har vi faste daglige/ugentlige planlagte aktiviteter, som gymnastik, krea-værksted, musik og science. I perioder bryder vi de daglige aktiviteter og har temauger, som kan indeholde alt fra Fri For Mobberi til skuespil/teater og Grønt flag-uge/Remida. Dette fremgår af vores årsplan.

Vi er opmærksomme på at indrette det pædagogiske læringsmiljø i børnehøjde. F.eks. Bøger, krea-ting og konstruktionslegetøj. Vi synliggør bogstaver og tal, og billeder af f.eks. aktiviteter, ture m.m.

Alt dette er med til at skabe læring, udvikling, dannelse og trivsel for børnene.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

”Barnet er vores fælles projekt” – sådan beskriver vi det bedst. Vi er i daglig dialog med forældrene, har tre forældresamtaler i løbet af barnet børnehave år og vi har forældrearrangementer, forældremøder og forældreråd. Dette forældresamarbejde er vigtigt og er med til at understøtte barnets læring i hjem og i institutionen. Det er et gensidigt ansvar, at skabe de bedste betingelser for barnets udvikling og læring. Dette foregår bl.a. via vejledning, sparring med fagpersoner og diverse observationer.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Børnene er inddelt i alderssvarende grupper, hvor hvert barn har plads og mulighed for, at udvikle sig bedst muligt. Forældrene bakkes op i at arrangere legeaftaler, deltage i sociale arrangementer og vi støtter og vejleder i forskellige aktiviteter, som kan understøtte både den sociale udvikling, men også den almene udvikling. Dette gælder både individuelt, men også for børnegruppen. Eks. Børnegruppen inviteres hjem til fødselsdage.

Vi forventer at forældre orienterer sig på intra og via vores lukkede facebook gruppe, hvor de begge steder har mulighed for at følge børnenes hverdag, som kan lægge til grund for daglig snak/kommunikation, om hvad hverdagen indeholder. Dette er med til at skabe sammenhæng og børnene oplever at forældrene er deltagende og medvirkende i deres hverdag og udvikling. Det kan også være medvirkende til ideer til aktiviteter hjemme.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Rutinemæssigt indsamler vi forskellige data på hele børnegruppen, for at lave en opsporing af det barn/de børn der har brug for en tidlig indsats. Dette gøres bl.a. ved hjælp af relationsskemaer, børneinterviews, sociogrammer, sprogvurderinger og skoleparathedundersøgelse (SPU). Derudover indsamler vi data på de enkelte børn, hvor vi vurderer at der er et behov for ekstra indsats. Disse data er bl.a. iagttagelser og TRAS skemaer (observation af sprog i dagligt samspil). Vi laver handleplaner der beskriver barnets udfordringer og indeholder indsatser, udfordringer og forventninger der er tilpasset det enkelte barn. Til dette arbejde bruger vi SMTTE modellen. Ud over et styrket forældresamarbejde, samarbejder vi også med forskellige fagpersoner som f.eks. psykolog, ergoterapeut og talepædagog. Vi laver overleveringer til førskolen.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Når vi møder et barn i en udsat position, indretter vi dagligdagen så der er størst mulighed for at barnet støttes og har de rette betingelser for at udvikle sig bedst muligt. Fokus kan evt. være mindre grupper, egnede tilrettelagte aktiviteter eller at følge barnet i dets ønsker – alt sammen med støtte, guidning og vejledning fra pædagogisk personale. Når behovet er der, har vi mulighed for at søge udefrakommende hjælp i form af læringsmiljøpædagog. Denne vejleder os i vores pædagogiske praksis og kommer med nye tiltag og ideer til at udvikle og tilrettelægge hverdagen, så den tilpasses de udfordringer barnet/børnene måtte have.

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Året inden barnet skal starte i førskole (pr. 1.3.), indgår barnet i en børnegruppe hvor typisk 10 børn skal starte i vores egen førskole på Stige Friskole. Derudover kommer der 12 børn fra andre institutioner i nær-området. Læringsmiljøet tilrettelægges således at børnene får mulighed for at blive præcenteret for forskellige opgaver der styrker og forbereder dem til førskolen. De møder her nye udfordringer, de har mulighed for at fordybe sig, at være udholdende, at kunne tage initiativ og at kunne indgå i sociale relationer. Vi har bl.a. besøgsdage i SFO, "åben-låge-dage, Hurlumhej-dage, morgensang, fællesarrangementer på skolen, m.m. Vi laver overleveringsskemaer, SPU og arbejder med Fri For Mobberi. Derudover arbejder vi med at skabe nysgerrighed overfor tal og bogstaver, mønstre, former, m.m. Vi øver i at kunne koncentrere sig om en aktivitet i længere tid af gangen, at lytte og fortælle, at turde stå frem og at være selvhjulpne og robuste.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børnehaven har stor glæde af det lille lokalsamfund som Stige er. Vi deltager bl.a. i den årlige julegudstjernereste i Stige Kirke sammen med byens øvrige institutioner og dagplejere. Her har mange børn mulighed for at gense og hilse på venner og voksne fra der tidligere pasningssteder. Vi bruger byens indkøbsmuligheder til bl.a. maddage, hvor børnene så vidt muligt deltager. De mange grønne områder er ofte vores mål for diverse ture, og i forbindelse med forskellige temaer som f.eks. science og Grønt Flag uge, hvor vi indsamler skrald. Tur til kanalen som er indsejlingen til Odense havn – her fanger vi bl.a. krabber. Vi har ugentlig besøg af en kørestolsbruger, som bor i nærheden af børnehaven. Både hun og børnene har stor glæde og af dette samvær. Børnene giver og oplever omsorg, empati, hjælp, m.m.

Alt dette er med til at skabe forskellige udendørs læringsmiljøer, som styrker børnene i stort set alle udviklingsområder. De viser bl.a. engagement, deltagelse og nysgerrighed.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Hver 3. år udarbejder vi en Børnemiljøvurdering. Denne tager udgangspunkt i aldersgruppen 4-6 årige. Næste Børnemiljøvurdering udarbejdes i efteråret 2022. Dette er først og fremmest et arbejdsredskab for det pædagogiske personale, som herigennem kan tilrettelægge det pædagogiske læringsmiljø, så både fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø tilgodeses bedst muligt.

For at børnene i børnehaven fremmer trivsel, sundhed, udvikling og læring, er det vigtigt med et godt børnemiljø. Dette indebærer både det fysiske, det psykiske og det æstetiske miljø.

Følgende Børnemiljøvurdering tager udgangspunkt i 15-17 besvarelser, ud af 22 mulige, fra børn i alderen 4-6 år. (På det pågældende tidspunkt er der i alt 34 børn i børnehaven). Børn og forældre har sammen svaret på spørgsmål, som er udarbejdet med inspiration fra materiale fra DCUM (dansk center for undervisning og miljø).

Ud fra besvarelser, og daglige iagttagelser, kan vi konkludere, at børnene i Stige Friskoles Børnhave, oplever nærvær fra de voksne, at de kommer glade i børnehaven hver dag, at de har venner som er betydningsfulde, at de lærer nyt, og at ude/inde faciliteterne er i orden. Vi kan samtidig konkludere, at vi skal have fokus på medbestemmelse og demokrati. Derudover skal vi arbejde på at forbedre støjniveauet. Hvor besvarelserne ellers må give anledning til bekymring, tager vi hånd om de enkelte problematikker ved personalemøder, forældresamtaler, forældrerådsmøder og ved jævnlig refleksion (for besvarelser se hjemmeside).

I forlængelse af seneste Børnemiljøvurdering, har vi lavet flg. tiltag: perioder med aldersopdelte fordybelsesgrupper, inddraget ekstra grupperum, sat fokus på medbestemmelse, at "følge børnenes ønsker og behov", fokus på støj og vi prioriterer mere udeaktivitet.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng: Vi ser barnets alsidige personlige udvikling, som en vigtig del af dets mulighed for at tilegne sig erfaringer, hvor igennem det udvikler evnen til at begå sig i alle former for fællesskaber. Derudover er den personlige udvikling også med til at styrke barnets muligheder for at deltage i flere forskellige sammenhænge.

Identitet, selvopfattelse, selvoplevelse, selvtillid og selvværd, er vigtige elementer for barnets generelle udvikling. (At lære, se og forstå samspil og konflikter imellem individer)

Mål:

1. *At barnet udfolder sig, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder, og at barnet udvikler tillid og tro på, og til, egne potentialer. Dette sker på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.*
2. *Læringsmiljøet understøtter samspil og tilknytning mellem børn og voksne og imellem børnene. Dette med fokus på omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gå-på-mod og kompetencer til at deltage i fællesskabet.*

Tiltag:

- Vi veksler imellem at have planlagte aktiviteter og fri leg
- Vi har fokus på at styrke relationerne imellem Børnene og imellem børnene og de voksne
- I de planlagte aktiviteter lægger vi vægt på at alle børn får mulighed for at være aktivt deltagende, og at de bliver udfordret og opfordret til at prøve nye ting.
- Vi lægger vægt på at følge børnenes initiativer og interesseområder. Og at de føler en grad af medbestemmelse i forhold til struktureringen af deres hverdag.
- Vi lytter til det enkelte barns oplevelser og ønsker.
- Vi tilrettelægger dagen så alle børn har mulighed for at få succesoplevelser i de forskellige sammenhænge de deltager i.
- Vi støtter det enkelte barn i at vælge til og fra.

Tegn:

At barnet begynder at vise tegn på engagement i forskellige sammenhænge, som f.eks. i rundkreds og anden samling,

At barnet begynder at indtage forskellige sociale positioner, som giver et grundlæggende demokratisk værdisæt, der udvikler og støtter dets dannelse og livsduelighed.

At barnet begynder at vise mod til at stå frem og fortælle/ optræde i forskellige sammenhænge, at barnet viser tegn på at turde gå egne veje, vælge aktiviteter og relationer til og fra.

At barnet begynder at vise interesse og vilje til at deltage i fællesskabet, at barnet både bidrager og deltager i både store og små fællesskaber, både de fællesskaber som er og de fællesskaber som opstår.

Evaluering: Vi evaluerer vores læreplanstemaer løbende ved hjælp af følgende redskaber:

- SMTTE til Personalemøder som skal beskrive og evaluere vores arbejde med de forskellige læreplanstemaer samt vores læringsmiljøer.
- Praksisfortællinger for at sikre vores faglige udvikling.
- TRAS for at synliggøre børnenes udvikling.
- Relationskemaer for at sikre at vi ser det enkelte barn samt at alle børn har lige muligheder for at deltage i fællesskabet.
- Sprogvurderinger.
- Børneinterviews og sociogrammer ved behov.

- Børnemiljøvurderinger hvert 3. år.
- iagttagelser

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng: Social udvikling er vigtig for barnets sociale kompetencer, handlemuligheder og deltagelsesformer. Det er igennem relationer til andre, at børn udvikler empati og sociale kompetencer, så derfor er det vores pædagogiske opgave at skabe læringsmiljøer hvor barnet understøttes i at kunne etablere og vedligeholde relationer til andre børn og til os voksne.

Vi skal understøtte barnets daglige trivsel og sociale omgang med andre, så barnet får gode erfaringer med at tage initiativ til at indgå i relationer samt løse konflikter. Vi skal støtte barnet i at mestre de sociale spilleregler samt at kunne kommunikere hensigtsmæssigt med udgangspunkt i barnets egne og andres følelser. Barnet skal lære at lytte og udvise respekt for hinanden samt for forskelligheder.

Det er vigtigt at vi understøtter barnets udvikling af empati, som handler om både at mærke egne følelser, og at kunne sætte sig ind i andres. Så barnet derved kan handle hensigtsmæssigt i samspillet med andre.

Det er vigtigt at barnet lærer hvordan det bliver en del af et positivt og forpligtende fællesskab, hvor det kan lege, udforske verden og øve sig i at indgå i demokratiske sammenhænge. Barnet skal have mulighed for at deltage i sociale fællesskaber hvor det kan bidrage værdifuldt og relevant til fælles leg, aktiviteter og samvær.

Mål:

1. *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer*
2. *Det pædagogiske læringsmål skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrage til demokratisk dannelse*

Tiltag:

- Vi vil styrke barnets evne til at knytte sig til andre/danne relationer med andre.
- Vi vil understøtte barnets sociale udvikling, så det lærer at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter.
- Vi vil give barnet forskellige sociale strategier samt lære barnet de sociale spilleregler.
- Vi vil guide barnet som har sociale udfordringer ved at vi som voksne "går foran, ved siden af og bagved" barnet.
- Vi vil lære barnet at indgå i et forpligtende fællesskab.
- Vi vil styrke barnets sociale færdigheder, så det lærer at aflæse samt rumme andres følelser, behov og holdninger – ved at italesætte følelserne.
- Vi vil hjælpe barnet med at sætte grænser og turde at sige fra.
- Vi vil øve barnet i at vente på tur og dele med andre.
- Vi vil sætte aktiviteter op som understøtter barnet i social læring og understøtte alle børns deltagelse i legefællesskaberne –fx fællesleg på legepladsen eller i gymnastiksalen.
- Vi vil styrke fællesskabet på stuen og på tværs af stuerne.
- Vi arbejder ud fra ICDP og de 8 sammenspiltemaer.
- Vi bruger "Fri For Mobberi" som et arbejdsredskab.

Tegn:

- Barnet begynder at hjælpe hinanden, vise hensyn og yde omsorg for andre.
- Barnet begynder at tale respektfuld til hinanden.
- Barnet begynder at invitere andre ind i deres leg.
- Barnet begynder at bruge hinandens forskellige ressourcer i deres leg (rummelighed).
- Barnet øver sig i at danne venskaber.
- Barnet begynder at vise forståelse for egen andel i venskab, hvad kan jeg gøre for at blive en god ven.
- Barnet øver sig i at lære at løse konflikter.
- Barnet begynder at samarbejde, søge fælles løsninger og indgå kompromisser.
- Barnet begynder at indgå i forskellige fællesskaber.
- Barnet begynder at give udtryk for egne følelser og meninger.
- Barnet begynder at udvise større forståelse for andres følelser, behov og grænser- og derved udvikler empati og ser forskellighed som en styrke.

Evaluerings: Vi evaluerer vores læreplanstemaer løbende ved hjælp af følgende redskaber:

- SMTTE til Personalemøder som skal beskrive og evaluere vores arbejde med de forskellige læreplanstemaer samt vores læringsmiljøer.
- Praksisfortællinger for at sikre vores faglige udvikling.
- TRAS for at synliggøre børnenes udvikling.
- Relationskemaer for at sikre at vi ser det enkelte barn samt at alle børn har lige muligheder for at deltage i fællesskabet.
- Sprogvurderinger.
- Børneinterviews og sociogrammer ved behov.
- Børnemiljøvurderinger hvert 3. år.
- iagttagelser

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng: Sprog er en grundlæggende del af barnets udvikling, det er sådan de kommunikerer med andre mennesker, lærer at forstå deres omverden og skaber relationer.

Det er igennem sproget at de kan udtrykke ønsker og følelser og få mulighed for at sige til og fra. Derfor er sproget også meget vigtigt i forhold til børnenes personlige udvikling.

I Stige Friskoles børnehave, arbejder vi med alle aspekter af sproget, og det er noget der foregår hele tiden, både i de daglige rutiner, i legen og igennem planlagte voksenstyrede aktiviteter.

Vi har fokus på de relationer og fællesskaber børnene indgår i, da vi ved at det er vigtige elementer i børnenes udvikling af sproget. Og vi har fokus på de lydige og sproglige kompetencer, da vi ved at det gavner børnene når de kommer i skole.

Mål:

1. *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.*

2. *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.*

Tiltag: Vi er opmærksomme på vores sproglige tilgang til børnene igennem hele hverdagen og vi opfordrer børnene til at sætte ord på alt, hvad vi laver. Vi gør bl.a. følgende:

- Stiller åbne spørgsmål
- Sætter selv mange ord på og retter ikke børnenes sproglige fejl
- Vi samtaler med børnene.
- Vi har fokus på nærvær, øjenkontakt og fælles opmærksomhed.
- Vi har ugentlige læringsgrupper hvor vi arbejder med sprog
- Vi laver dialogisk læsning, højtlesning til madpakkerne og synger med børnene.
- Vi har forskellige temauger, hvor vi taler om og arbejder med forskellige emner.
- Vi viser børnene, hvordan man kommunikerer på hensigtsmæssige måder, ikke afbryder, ser på den man taler med og venter på tur.
- Vi understøtter børnenes sproglige udvikling via forskellige visuelle redskaber, som bl.a. bogstaver, tal og rim.
- Vi laver sprogvurderinger og sproggrupper for de børn der har brug for en ekstra indsats i en periode.

Tegn:

- Barnet begynder at efterspørge de sproglige aktiviteter vi har i hverdagen.
- Barnet begynder selv at tage initiativ til forskellige lege der styrker deres sprog
- Barnet begynder at lege med sproget, synger og siger forskellige rim og remser.
- Barnet begynder at have færre konflikter.
- Barnet begynder at blive bedre til at fordybe sig når vi arbejder med sproget.
- Barnet begynder at opsøge samtaler med andre voksne og børn.
- Barnet begynder at opsøge nye relationer

Evaluering: Vi evaluerer vores læreplanstemaer løbende ved hjælp af følgende redskaber:

- SMTTE til Personalemøder som skal beskrive og evaluere vores arbejde med de forskellige læreplanstemaer samt vores læringsmiljøer.
- Praksisfortællinger for at sikre vores faglige udvikling.
- TRAS for at synliggøre børnenes udvikling.
- Relationskemaer for at sikre at vi ser det enkelte barn samt at alle børn har lige muligheder for at deltage i fælleskabet.
- Sprogvurderinger.
- Børneinterviews og sociogrammer ved behov.
- Børnemiljøvurderinger hvert 3. år.
- Iagttagelser

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng: Vi ser krop, sanser og bevægelse som en vigtig del af barnets fysiske og psykiske trivsel - selvværd, selvtillid og glæde. Barnet lagrer sin erfaring gennem kroppen, da kroppen er et stort og sammensat sansesystem. Sansemotorik og bevægelse er vigtig for barnets indlæringssevne og koncentration, så derfor er det vigtigt at vi sørger for et stimulerende miljø med fysiske udfordringer som styrker barnet til være aktiv. Når et barn bruger, udfordrer, eksperimenterer og mærker dets krop, får barnet en større forståelse af egen krop og mestring af dens funktion og færdigheder -dermed tilegner barnet sig forskellige kropslige erfaringer, hvor bevægeglæde, kreativitet og leg er i fokus.

Igennem bevægelse giver vi alle børn mulighed for at deltage i fælleskabet og kan indgå på lige fod, uanset forudsætning, så vi tillige med styrker de sociale relationer.

Vi udvælger og følger børnenes bevægelsesinitiativer, så børnene oplever medbestemmelse, som er en vigtig del af dannelsesprocessen. Derudover er vi i dialog med forældrene om barnets motoriske udvikling og giver vejledning i hvordan de kan understøtte denne udvikling, så det giver barnet de bedste mulige betingelser for bevægelse.

Mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslig fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Tiltag:

- Vi tilrettelægger aktiviteter, der styrker barnets grovmotorik samt stimulerer de 3 motoriske grundansere (gymnastiksalen en gang om ugen).
- Vi skaber et læringsmiljø, som stimulerer barnets sanser, samt at barnet har mulighed for at afprøve, udforske og stimulere alle sine sanser (syns-, lugte-, smags- og høresansen).
- Vi understøtter det enkelte barn og skaber fleksible læringsmiljøer (tilpasset barnets udviklingsniveau), som styrker barnets grov- og finmotorisk færdigheder.
- Vi skaber forudsætning for gode bevægelsesmiljøer både inde og ude.
- Vi skaber et bevægelsesmiljø, hvor der er mulighed for, at barnet oplever bevægelsesglæde og velbehag ved kropslig udfoldelse og opmuntres til at bevæge sig.
- Vi stræber efter, at barnet får kropslige og sanselige erfaringer gennem hele dagen –hvad end det er spontane situationer, rutiner, planlagt aktiviteter - både børne- og vokseninitierede.
- Vi som voksne er gode rollemodeller for fysisk aktivitet, og vi inspirerer barnet til forskellige bevægelseslege.
- At barnet skal bevidstgøres om sin egen krop, kroppens funktioner og kropsdele
- Vi skaber de bedste betingelser, som styrker barnets fysiske sundhed -herunder ernæring og hygiejne.
- Vi arbejder ud fra International Child Development Program (ICDP) - de 8 sammenspilstemaer.
- Vi tager på ture ud af huset.
- Vi bruger vores nærmiljø, så vi derved skaber sammenhæng til lokalområdet:
 - o Skolens udeareal og SFO´ens køretøjer
 - o Byens legepladser og de nærliggende grønne områder
- Vi har forskellige årlige temadage; Sundhedsdag, Sansedag og Motionsdag.
- Vi har en månedlig maddag.
- Vi laver massage og afslapnings-aktiviteter.

Tegn:

- Barnet begynder at vise glæde at bruge kroppen og deltager aktivt i bevægelseslege.
- Barnet begynder at vise kendskab til kroppens dele og forståelse af kroppens funktion.
- Barnet via bevægelse begynder at få en forståelse af egen krop og mestring af dens funktioner og færdigheder.
- Barnet begynder at sætte ord på dets sanser.
- Barnet begynder at vise dets accept af andres forskelligheder og fysiske kunnen.
- Barnet begynder at udvikle sig motorisk og glæden over egen mere kunnen.
- Barnet selv begynder at tage initiativ til fysisk udfoldelse samt imiterer bevægelseslege i dets egen leg.
- Barnet begynder at udfordre sig selv og ser motoriske muligheder i vores faciliteter både inde og ude.
- Barnet begynder at udvise større forståelse af ernæring og hygiejne.

Evaluering: Vi evaluerer vores læreplanstemaer løbende ved hjælp af følgende redskaber:

- SMTTE til Personalemøder som skal beskrive og evaluere vores arbejde med de forskellige læreplanstemaer samt vores læringsmiljøer.
- Praksisfortællinger for at sikre vores faglige udvikling.
- TRAS for at synliggøre børnenes udvikling.
- Relationskemaer for at sikre at vi ser det enkelte barn samt at alle børn har lige muligheder for at deltage i fælleskabet.
- Sprogvurderinger.
- Børneinterviews og sociogrammer ved behov.
- Børnemiljøvurderinger hvert 3. år.
- iagttagelser

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sammenhæng: I Stige Friskoles børnehave mener vi, at naturen er en fantastisk ramme om det pædagogiske arbejde og at den kan være med til at understøtte alle aspekter af barnets udvikling.

Leg, aktiviteter og oplevelser i naturen, giver mulighed for at arbejde med barnets udvikling på mange forskellige måder. Der er god plads hvilket giver færre konflikter, og giver gode muligheder for at arbejde med fællesskaber på nye måder. Der er mange forskellige dimensioner, vinkler og materialer i naturen, hvilket kan være med til at udvikle børnenes motorik og stimulere deres sanser.

Og så byder naturen på mangfoldige rum, og skiftende omgivelser, som stimulerer børnenes fantasi, kreativitet og nysgerrighed. Og giver dem lyst til at eksperimentere og undersøge.

Mål:

1. *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at*

opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2. *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.*

Delmål:

- At bruge uderummet som rammen om det pædagogiske arbejde og herigennem arbejde med børnenes alsidige udvikling.
- At motivere barnet til at bruge uderummet som en integreret del af deres leg og læring.

Tiltag:

- Vi laver Læringsgrupper i naturen og uderummet hvor vi undersøger, og eksperimenterer med de forskellige elementer og materialer, vi finder i naturen.
- Vi tager på ture til forskellige naturtyper som skov, strand og vandløb.
- Vi er på legepladsen hver dag i alt slags vejr.
- Vi laver sanse- og motorik lege i træer og på bakker.
- Vi går på opdagelse i skoven og finder ting og dyr.
- Vi leger med vand.
- Vi bygger huler.
- Vi laver bål.
- Vi planter blomster.
- Vi arbejder med årstidsbestemte udeaktiviteter.
- Vi arbejder med fra jord til bord, hvor vi bl.a. samler brombær og hyldeblomster, som vi laver saft og syltetøj af.
- Vi er nysgerrige og undersøgende sammen med børnene.

Tegn:

- Barnet begynder at opsøge udeaktiviteter på eget initiativ.
- Barnet begynder at få et større kendskab til naturen.
- Barnet begynder at variere deres udeaktiviteter.
- Barnet begynder at efterspørge natur ture.
- Barnet begynder at opsøge samtaler om naturen og naturelementer.
- Børnegruppen begynder at få færre konflikter.
- Børnegruppen begynder at få et større sammenhold.

Evaluering: Vi evaluerer vores læreplanstemaer løbende ved hjælp af følgende redskaber:

- SMTTE til Personalemøder som skal beskrive og evaluere vores arbejde med de forskellige læreplanstemaer samt vores læringsmiljøer.
- Praksisfortællinger for at sikre vores faglige udvikling.
- TRAS for at synliggøre børnenes udvikling.
- Relationskemaer for at sikre at vi ser det enkelte barn samt at alle børn har lige muligheder for at deltage i fælleskabet.
- Sprogvurderinger.
- Børneinterviews og sociogrammer ved behov.
- Børnemiljøvurderinger hvert 3. år.
- iagttagelser

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Sammenhæng: Det pædagogiske personale laver læringsmiljøer, der aktiverer børnenes sanser og følelser, glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praktik. Personalet sikre at børnene får erfaringer, der kan forankre værdier, og som kan guide børnene til at være hensynsfulde, demokratiske og respekifulde. Personalet skal støtte børnene så de udvikler forståelse af engen værdier og respekt for andres kulturelle baggrunde og traditioner.

Mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier

Tiltag:

Vi har faste aktiviteter i løbet af ugen. Musik, Kreative aktiviteter, Gymnastiksal og ude liv. Her bliver børnene præsenteret for forskellige udtryksformer, og materialer så de herigennem har mulighed for at udvikle deres egen kreativitet og kulturelle forståelse.

Vi følger de temaer og traditioner der ligger i løbet af året – Jul, Fastelavn, Påske, m.m.

Vi tager på ture – ex. Hollufgård, Fjord og Bælt, Bybondegården, biograf, teater, museer mm hvor børnene får mulighed for at opleve forskellige former for kunst og kultur.

Vi laver temadage og emneuger på tværs af aldersgrupper.

Vi tilrettelægger varierede aktiviteter ud fra den børnegruppe vi har, så vi sikrer lige deltagelsesmuligheder for alle børn.

Vi arbejder ud fra ICDP – programmets 8 samspilstemaer

Tegn:

At barnet begynder at deltage aktivt i fælleskabet

At barnet begynder at lege og opsøge andre på tværs af aldersgrupper

At barnet begynder at være nysgerrig på forskellige udtryksformer og materialer.

At barnet begynder at tage initiativer til kreativitet

At barnet begynder at have færre konflikter

Evaluering:

Vi evaluerer vores læreplanstemaer løbende ved hjælp af følgende redskaber:

- SMTTE til Personalemøder som skal beskrive og evaluere vores arbejde med de forskellige læreplanstemaer samt vores læringsmiljøer.
- Praksisfortællinger for at sikre vores faglige udvikling.
- TRAS for at synliggøre børnenes udvikling.
- Relationskemaer for at sikre at vi ser det enkelte barn samt at alle børn har lige muligheder for at deltage i fælleskabet.
- Sprogvurderinger.
- Børneinterviews og sociogrammer ved behov.
- Børnemiljøvurderinger hvert 3. år.
- iagttagelser

Evalueringskultur

Er under udarbejdelse...

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Se Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Se Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/omraade/dagtilbud

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC